

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1997 *

Στην υπόθεση C-137/96,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Klaus-Dieter Borchardt, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, εκπροσωπούμενης από τον Ernst Röder, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, και τη Sabine Maaß, Regierungsrätin στο ίδιο υπουργείο, D — 53107 Βόνη,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται να αναγνωριστεί ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230, σ. 1), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida, J.-P. Puissochet (εισηγητή) και L. Sevón, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Οκτωβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 24 Απριλίου 1996, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230, σ. 1, στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ.
- 2 Η οδηγία, εκδοθείσα βάσει του άρθρου 43 της Συνθήκης ΕΟΚ, έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των κανόνων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες εγκρίσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Ειδικότερα, το άρθρο 4, παράγραφος 1, επιβάλλει στα

κράτη μέλη να μερμινούν ώστε κάθε φυτοπροστατευτικό προϊόν να εγκρίνεται μόνον εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, οριζόμενες στο στοιχείο α', και ειδικότερα εφόσον οι δραστικές ουσίες του προϊόντος απαριθμούνται στο παράρτημα I και το προϊόν ανταποκρίνεται στις επιταγές που διευκρινίζονται στα στοιχεία β' έως ε', κατ' εφαρμογή των ενιαίων αρχών του παραρτήματος VI. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, της οδηγίας ορίζει τους κανόνες που απορρέουν από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των εγκρίσεων που έχουν χορηγήσει τα κράτη μέλη.

- 3 Βάσει του άρθρου 23, παράγραφος 1, της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία εντός προθεσμίας δύο ετών από την ημερομηνία κοινοποιήσεώς της, διατάξεις οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν μνεία της οδηγίας ή να συνοδεύονται από τέτοια μνεία κατά τη δημοσίευσή τους. Ωστόσο, το άρθρο 23, παράγραφος 2, διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να θέσουν σε ισχύ τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, παρά εντός προθεσμίας ενός έτους από της θεσπίσεως των ενιαίων αρχών.
- 4 Επειδή δεν έλαβε κοινοποίηση σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο της Γερμανίας, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης, απηύθυνε στην Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση στις 5 Οκτωβρίου 1993 έγγραφο οχλήσεως, στο οποίο οι γερμανικές αρχές απάντησαν με ανακοίνωση της 1ης Δεκεμβρίου 1993. Ακολούθως, η Επιτροπή εξέδωσε στις 3 Οκτωβρίου 1994 αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κατέληξε στο ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παρέβη τις υποχρεώσεις της και την κάλεσε να λάβει τα αναγκαία μέτρα εντός προθεσμίας δύο μηνών. Επειδή η Επιτροπή δεν έκρινε ικανοποιητική την από 10 Νοεμβρίου 1994 απάντηση της Γερμανικής Κυβερνήσεως άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί του παραδεκτού

- 5 Η Γερμανική Κυβέρνηση προβάλλει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη καθόσον αφορά τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας. Συγκεκριμένα, οι ενιαίες αρχές που σκοπεύει το άρθρο 23 καθορίστηκαν μόνο με την οδηγία 94/43/ΕΚ του

Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, με την οποία καταρτίζεται το παράρτημα VI της οδηγίας 91/414 (ΕΕ L 227, σ. 31), ακυρωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 1996, C-303/94, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1996, σ. I-2943).

- 6 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι με το τελευταίο υπόμνημά της η Επιτροπή περιόρισε το περιεχόμενο της προσφυγής της στις λοιπές διατάξεις της οδηγίας πλην του άρθρου 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση. Περιορισθείσα κατ' αυτόν τον τρόπο, η προσφυγή είναι επομένως παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 7 Η Γερμανική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι η οδηγία δεν έχει ακόμη μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο και εκθέτει ότι προσπαθεί να επιταχύνει την υιοθέτηση, προς τούτο, του σχεδίου πρώτης τροποποίησης του Pflanzenschutzgesetz (νόμου περί φυτοϋγειονομικής προστασίας). Ωστόσο, υποστηρίζει ότι ο τελευταίος αυτός νόμος, ως έχει σήμερα, περιλαμβάνει ήδη διατάξεις οι οποίες συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με εκείνες της οδηγίας, ότι η τελική επεξεργασία του σχεδίου τροποποίησης κατέστη περίπλοκη εξαιτίας ορισμένων δυσχερειών ερμηνείας και, τέλος, ότι η εναρμόνιση στο εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας, δεν μπορεί να αναπτύξει κανένα αποτέλεσμα εφόσον καμιά δραστική ουσία δεν έχει ακόμη καταχωρηθεί στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής.
- 8 Επί του πρώτου σημείου, αρκεί η παρατήρηση ότι η ισχύουσα γερμανική νομοθεσία ουδαμώς μπορεί να θεωρηθεί ως διασφαλίζουσα τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, αφού το άρθρο 23, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, επιβάλλει ρητά στα κράτη μέλη να θεσπίσουν διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνουν μνεία της οδηγίας αυτής ή οι οποίες συνοδεύονται από μια τέτοια μνεία. Εξάλλου, η ίδια η Γερμανική Κυβέρνηση δέχεται την ανάγκη θεσπίσεως νέου κειμένου για να διασφαλιστεί η μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

- 9 Δεύτερον, η Επιτροπή προέβαλε, χωρίς να αντικρουστεί από τη Γερμανική Κυβέρνηση, ότι μία μόνο δυσχέρεια εφαρμογής τής έχει επισημανθεί, σχετικά με έναν κανόνα του άρθρου 13 της οδηγίας, η οποία μπορούσε ενδεχομένως να διευθετηθεί σε εθνικό επίπεδο και η οποία, εν πάση περιπτώσει, ουδόλως εμπόδισε ή καθυστέρησε τη μεταφορά της διατάξεως αυτής στο εσωτερικό δίκαιο των άλλων κρατών μελών.
- 10 Τέλος, το γεγονός ότι καμιά δραστική ουσία δεν έχει ακόμη καταχωρηθεί στο παράρτημα I της οδηγίας δεν μπορεί, ελλείψει ρητής σχετικής διατάξεως, να απαλλάξει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να λάβουν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την οδηγία. Πράγματι, η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται ανεξάρτητα από το ζήτημα αν πληρούνται ήδη όλες οι προϋποθέσεις εφαρμογής των κοινοτικών διατάξεων. Όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή, η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των διατάξεων που ασκούν επιρροή πρέπει ακριβώς να διασφαλίσει, από της ενάρξεως ισχύος της καταχωρίσεως των δραστικών ουσιών στο παράρτημα I της οδηγίας, την άμεση εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισεως των εγκρίσεων.
- 11 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας, εξαιρουμένου του άρθρου 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 12 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Επειδή η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, εξαιρουμένου του άρθρου 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

- 2) Καταδικάζει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα.

Gulmann

Wathelet

Moitinho de Almeida

Puissochet

Sevón

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

C. Gulmann